

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΗΣ 13^{ης} ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 27^{ης} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

-----0-----

Μ Ε Λ Η : Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού, Αγγελική Μαυρουδή, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος και Μαρία Αθανασοπούλου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Στυλιανός Λεντιδάκης, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκευή, Βασιλική Σοφιανού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Βασιλική Προβίδη, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Ασημίνα Σακελλαρίου, Αργυρώ Μαυρομάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Κωνσταντίνος Κρέπης, Ειρήνη Κατσικέρη, Γεωργία Παπαναγοπούλου, Νεκταρία Δουλιανάκη, Νικολέτα Ρένεση και Αντιγόνη Στίνη, Σύμβουλοι.

Η Αντιπρόεδρος Σωτηρία Ντούνη και οι Σύμβουλοι Ελένη Λυκεσά, Δημήτριος Πέππας, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου και Αικατερίνη Μποκόρου απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ η Σύμβουλος Βασιλική Πέππα αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ελένη Αυγουστόγλου, Επίτροπος, Προϊσταμένη της Γραμματείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΘΕΜΑ Α΄

Με την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου έδωσε τον λόγο στην Αντιπρόεδρο Γεωργία Μαραγκού, που ορίστηκε από αυτόν εισηγητής, προκειμένου να αναπτύξει το θέμα: Προϋποθέσεις χορήγησης αντιγράφου δικαστικής απόφασης σε τρίτο (μη διάδικο), καθώς και της πρόσβασης αυτού σε στοιχεία φακέλου υποθέσεως.

Η Αντιπρόεδρος Γεωργία Μαραγκού εξέθεσε τα ακόλουθα :

1. Για την Ευρωπαϊκή Ένωση η προστασία δεδομένων αναγνωρίζεται διαχρονικά ως θεμελιώδες δικαίωμα στο άρθρο 16 της ΣΛΕΕ, στο άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και ήδη στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ - Κανονισμός 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, EEL 119 της 4.5.2016) και στην Οδηγία 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, EE L 119 της 4.5.2016. Ο ΓΚΠΔ δεν απαιτεί την έκδοση ιδιαίτερης νομικής πράξης εφαρμογής από τα κράτη μέλη (άρθρο 288 παρ. 2 της ΣΛΕΕ) και δεσμεύει τα κρατικά όργανα, τις δημόσιες αρχές και τα δικαστήρια, καθώς και όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Με τις «ρήτρες ευελιξίας» και «ρήτρες ανοίγματος» («ρήτρες ρυθμιστικών επιλογών») που περιέχει, δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εξειδικεύσουν, να συμπληρώσουν ή να τροποποιήσουν το εσωτερικό τους δίκαιο, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του ΓΚΠΔ, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ευαίσθητα δεδομένα). Στην εθνική έννομη τάξη ψηφίστηκε ο ν. 4624/2019 (Α', 137), με τον οποίο αντικαταστάθηκε το νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, λαμβάνονται μέτρα εφαρμογής του ΓΚΠΔ και ενσωματώθηκε και η Οδηγία 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2. Τα προσωπικά δεδομένα ως αυτοτελές θεμελιώδες δικαίωμα κατοχυρώθηκαν συνταγματικά στο άρθρο 9 Α, το οποίο προστέθηκε με την αναθεώρηση του 2001. Ειδικότερα στη διάταξη αυτή προβλέπεται ότι: «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει.». Περαιτέρω, στο Σύνταγμα κατοχυρώνεται η δημοσιότητα της δίκης (άρθρο 93 παρ. 2) καθώς και η δημόσια απαγγελία των δικαστικών αποφάσεων (άρθρο 93 παρ. 3).

3. Ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων ανακύπτουν και στις περιπτώσεις πρόσβασης τρίτων (μη διαδίκων) σε δικαστική απόφαση. Η πρόσβαση των τρίτων (μη διαδίκων) στις δικαστικές αποφάσεις ρυθμίζεται από τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 1756/1988, Α΄, 35), στην οποία ορίζεται ότι: «Έχουν δικαίωμα να λάβουν γνώση, αντίγραφα ή αποσπάσματα: α) των αποφάσεων και των εγγράφων κάθε άλλης διαδικασίας, εκτός από την ποινική, καθώς και των αποφάσεων, και γνωμοδοτήσεων για διοικητικά θέματα, οι διάδικοι, ενώ οι τρίτοι μόνο αν έχουν έννομο συμφέρον, κατά την κρίση του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο. β) των εγγράφων, της ποινικής διαδικασίας, όσοι και όπως ορίζει το άρθρο 147 του κώδικα ποινικής δικονομίας. Με τους ίδιους όρους χορηγούνται πιστοποιητικά που βεβαιώνουν το χρόνο δημοσίευσης και το διατακτικό των αποφάσεων των πολιτικών και τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.». Περαιτέρω, στο άρθρο 147 του ΚΠοινΔ ορίζεται ότι: «Αντίγραφα των αποφάσεων, των ποινικών διαταγών, των διατάξεων, των πρακτικών, των βουλευμάτων, καθώς και κάθε εγγράφου της ποινικής διαδικασίας δίνονται μετά το τέλος της σε κάθε διάδικο της ποινικής δίκης, ενώ σε οποιονδήποτε άλλον που έχει συμφέρον δίνονται με αίτησή του και με έγκριση του προέδρου του δικαστηρίου ... Σε οποιονδήποτε τρίτο που έχει έννομο συμφέρον είναι δυνατόν να δοθούν αντίγραφα με ομόφωνη έγκριση του ανακριτή και του εισαγγελέα, μετά δε το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης με έγκριση του αρμόδιου εισαγγελέα.». Τέλος, στο άρθρο 40 του ν.3659/2008 (Α΄, 77), το οποίο κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 76 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν.4129/2013, Α΄, 52) ορίζεται ότι: «Σε δίκες ενώπιον ..., του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στις οποίες τίθενται ζητήματα που αφορούν σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν.2472/1997(Α΄, 50), κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, με αίτησή του στον Πρόεδρο του αρμόδιου Δικαστηρίου ή σχηματισμού, να ζητήσει να μην αναφέρονται αμέσως ή εμμέσως τα στοιχεία της ταυτότητάς του τόσο κατά την ακροαματική διαδικασία όσο και στη δημοσιευμένη δικαστική απόφαση. 2. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται είτε με το εισαγωγικό δικόγραφο είτε αυτοτελώς, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο μέχρι και την ημέρα δημοσίευσεως της δικαστικής απόφασεως. 3. Αν με διάταξη το αίτημα αυτό γίνει δεκτό, τότε τα στοιχεία αυτά μνημονεύονται εφεξής με κωδικά ψηφία ή αριθμούς που ορίζονται με τη διάταξη αυτή ...».

4. Κατ' αρχάς, η συνταγματική αρχή της δημοσιότητας των δικαστικών αποφάσεων δεν αναιρεί την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ούτε θίγεται αυτή από την απαγγελία των δικαστικών αποφάσεων σε δημόσια συνεδρίαση (πρβλ ΑΠ 251/2018). Για την

πρόσβαση τρίτων (μη διαδίκων) στις δικαστικές αποφάσεις είναι αναγκαία η πρακτική εναρμόνιση μεταξύ, αφενός της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και, αφετέρου, της δημοσιότητας τη δίκης και της δημόσιας απαγγελίας της δικαστικής απόφασης, οι οποίες πραγματώνουν την αρχή της διαφάνειας που πρέπει να διέπει τη δικαιοδοτική λειτουργία. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να επιλεγεί το ηπιότερο μέσο της ανωνυμοποίησης (βλ. και προμνησθείσα διάταξη του άρθρου 40 του ν. 3659/2008) των στοιχείων των φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται στις δικαστικές αποφάσεις, προκειμένου να αποτραπούν οι κίνδυνοι που ενέχει η δημοσίευση δικαστικών αποφάσεων στο διαδίκτυο για την προσωπική, επαγγελματική και περιουσιακή κατάσταση των διαδίκων και των λοιπών αναφερομένων σε αυτές τρίτων προσώπων. Η πρόσβαση των τρίτων στις μη ανωνυμοποιημένες όμως, δικαστικές αποφάσεις περιορίζεται μόνο σε εκείνους, οι οποίοι θεμελιώνουν έννομο συμφέρον, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 22 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων. Ειδικότερα, ο τρίτος πρέπει να υποβάλει αίτηση στο Δικαστήριο, στην οποία πρέπει, όχι μόνο να επικαλείται, αλλά και να αποδεικνύει με ποιο τρόπο το αιτούμενο αντίγραφο της δικαστικής απόφασης είναι πρόσφορο και αναγκαίο για την υποστήριξη του αντικειμένου του ενδίκου βοηθήματος (π.χ. αγωγής, αίτησης ακύρωσης, προσφυγής) και την υπεράσπιση των συνδεομένων με αυτή δικαιωμάτων ενώπιον του Δικαστηρίου, ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της αναλογικότητας ανάμεσα στην αιτούμενη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και του επιδιωκόμενου σκοπού. Ο διευθύνων το Δικαστήριο χορηγεί το αντίγραφο της δικαστικής απόφασης, μόνο, εφόσον πιθανολογήσει, με βάση τα κατά τα ανωτέρω προσκομισθέντα στοιχεία, την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος του τρίτου. Επισημαίνεται ότι το ούτω χορηγηθέν αντίγραφο δικαστικής απόφασης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για αλλότριο σκοπό (βλ. ΑΠ 251/2018).

Η Ολομέλεια, μετά από μακρά διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, συναινούντος και του Επιτρόπου της Επικρατείας, δέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση της Αντιπροέδρου Γεωργίας Μαραγκού.

Ακολούθως, για το ανωτέρω θέμα, συντάχθηκε το παρόν τμήμα του πρακτικού, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας

Ελένη Αυγουστόγλου

